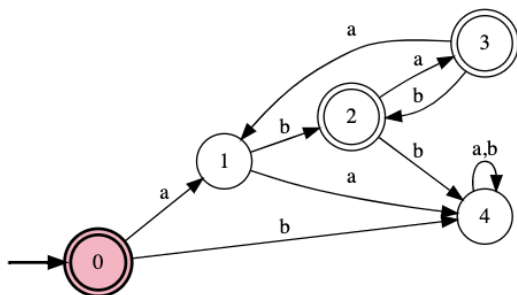
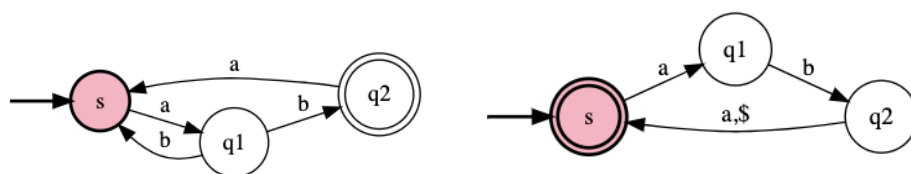


## 5. Краен недетерминиран автомат

$$L = (ab \cup aba)^*$$



краен детерминиран автомат на  $L$



**Заб.** Където  $\$ = \varepsilon$

**Def.** Краен недетерминиран автомат (КНА) се нарича петорката  $M = \langle K, \Sigma, \Delta, s, F \rangle$ , където  $K$  - крайно множество (крайна азбука) от състояния,  $\Sigma$  - крайна основна азбука,  $s \in K$ ,  $s$  - начално състояние,  $F \subseteq K$ ,  $F$  - множество на заключителните състояния,  $\Delta \subseteq K \times (\Sigma \cup \{\varepsilon\}) \times K$ ,  $\Delta$  - релация на преходите.

$$(q, u, q') \in \Delta \Rightarrow q, q' \in K, u \in \Sigma \text{ или } u = \varepsilon$$

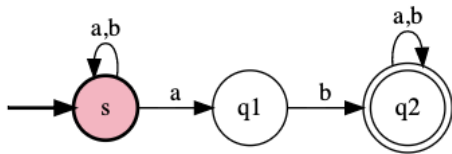
**Def.** Конфигурация за автомата  $M = \langle K, \Sigma, \Delta, s, F \rangle$ , се нарича всеки елемент от  $K \times \Sigma^*$ .  $(q, w) \in K \times \Sigma^* \Rightarrow q \in K, w \in \Sigma^*$ .

**Def.** Ще определиме релацията (бинарна)  $\vdash_M$  в  $K \times \Sigma^*$ . Нека  $M = \langle K, \Sigma, \Delta, s, F \rangle$  е КНА. Казваме, че конфигурацията  $(q, w)$  се преработва за една стъпка в  $(q', w')$  и пишем  $(q, w) \vdash_M (q', w')$  т.т.к.  $\exists u \in \Sigma^* \cup \{\varepsilon\}: w = uw'$  и  $(q, u, q') \in \Delta$ .

$\vdash_M$  - бинарна релация в множеството на конфигурациите.

$\vdash_M^*$  - рефлексивно и транзитивно затваряне на  $\vdash_M$ .

**Def.** Нека  $M = \langle K, \Sigma, \Delta, s, F \rangle$  е КНА. Казваме, че  $w$  се разпознава(приема) от автомата  $M$ , ако съществува  $(f, \varepsilon)$ ,  $f \in F$ , такова, че  $(s, w) \vdash_M^* (f, \varepsilon)$ .



*ababa* – дума

$(s, ababa) \vdash_M (s, baba) \vdash_M (s, aba) \vdash_M (s, ba) \vdash_M (s, a) \vdash_M (s, \varepsilon)$   
 $(s, ababa) \vdash_M (q_1, baba) \vdash_M (q_2, aba) \vdash_M^* (q_2, \varepsilon)$

**Def.** Нека  $M = \langle K, \Sigma, \Delta, s, F \rangle$  е КНА.

$L(M) = \{w \mid w \in \Sigma^* \text{ и } w \text{ се разпознава от } M\}$ .

**Def.** Нека  $M_1$  и  $M_2$  са два автомата. Казваме, че  $M_1$  и  $M_2$  са еквивалентни, ако  $L(M_1) = L(M_2)$ .

**Забележка.** Ако  $M = \langle K, \Sigma, \delta, s, F \rangle$  е КДА, то можем да го разглеждаме като КНА по следния начин:

$M_1 = \langle K_1, \Sigma, G_\delta, s, F \rangle$ , където  $G_\delta = \{(q, a, q') \mid \delta(q, a) = q'\}$ .

**Теорема.** Нека  $M = \langle K, \Sigma, \Delta, s, F \rangle$  е КНА. Тогава съществува КДА  $M' = \langle K', \Sigma, \delta', s', F' \rangle$ , такъв, че  $M$  и  $M'$  са еквивалентни.

**Доказателство:**

$M' = \langle K', \Sigma, \delta', s', F' \rangle$

$K' = 2^K = \mathcal{P}(K)$  – съвкупността на всички подмножества на  $K$ .

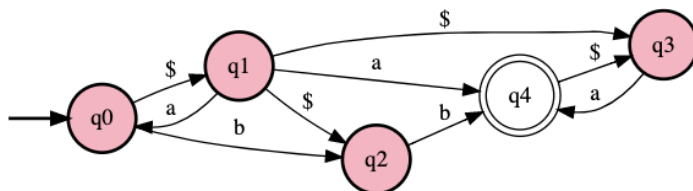
$F' = \{Q \mid Q \subseteq K: Q \cap F \neq \emptyset\}$

Дефинираме  $E(q) = \{p \mid (q, \varepsilon) \vdash_M^* (p, \varepsilon)\}$

$R = \{(p_1, p_2) \mid p_1, p_2 \in K \text{ и } (p_1, \varepsilon, p_2) \in \Delta\}$

$E(q)$  – затв. на  $\{q\}$  относно релацията  $R$

Пример за  $E$ :



$E(q_0) = \{q_0, q_1, q_2, q_3\}$

$E(q_1) = \{q_1, q_2, q_3\}$

$E(q_2) = \{q_2\}$

$E(q_3) = \{q_3\}$

$E(q_4) = \{q_3, q_4\}$

$$s' = E(s)$$

$$\delta'(Q, \sigma) = \cup \{E(p) \mid \text{Съществува } q \in Q, p \in K: (q, \sigma, p) \in \Delta\}$$

**Помощно твърдение:**

$(q, w) \vdash_M^* (p, \varepsilon)$  т. т. к  $(E(q), w) \vdash_M^* (P, \varepsilon)$ , такава, че  $p \in P$ .

Тогава

$$\begin{aligned} w \in L(M) &\Leftrightarrow \exists (s, w) \vdash_M^* (f, \varepsilon), f \in F \\ &\Leftrightarrow (E(s), w) \vdash_M^* (P, \varepsilon), \text{ където } f \in P \\ &\quad P \cap F \neq \emptyset; P \in F' \\ &\Leftrightarrow w \in L(M') \end{aligned}$$

Следователно  $L(M) = L(M')$ .

$$s' = E(q_0)$$

$$\delta'(E(q_0), a) = E(q_0) \cup E(q_4) = \{q_0, q_1, q_2, q_3, q_4\} = Q_0$$

$$\delta'(E(q_0), b) = E(q_2) \cup E(q_4) = \{q_2, q_3, q_4\} = Q_1$$

$$\delta'(Q_0, a) = E(q_0) \cup E(q_4) = \{q_0, q_1, q_2, q_3, q_4\} = Q_0$$

$$\delta'(Q_0, b) = E(q_2) \cup E(q_4) = \{q_2, q_3, q_4\} = Q_1$$

$$\delta'(Q_1, a) = E(q_4) = \{q_3, q_4\} = Q_2$$

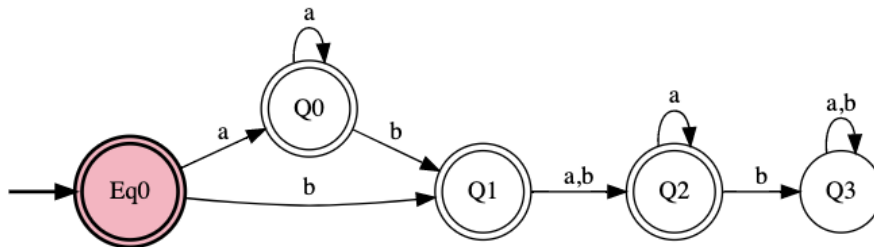
$$\delta'(Q_1, b) = E(q_4) = \{q_3, q_4\} = Q_2$$

$$\delta'(Q_2, a) = E(q_4) = \{q_3, q_4\} = Q_2$$

$$\delta'(Q_2, b) = \emptyset = Q_3$$

$$\delta'(Q_3, a) = \emptyset = Q_3$$

$$\delta'(Q_3, b) = \emptyset = Q_3$$



*Забележка.*  $Eq0 = E(q_0)$